

nissen in elk der drie landen van het Koninkrijk ten uitvoer te leggen. Hiermee onderstreept het hof de verantwoordelijkheid van het Koninkrijk in het naleven van de verplichtingen onder het EVRM. Hoewel het hof enige terughoudendheid betracht in zijn bewoordingen - het wijst namelijk slechts op het *bezien* van de mogelijkheid tot overbrenging - lijkt de overweging niet zonder gevolgen te zijn voor de verhouding binnen het Koninkrijk inzake de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende sancties. Het hof lijkt hiermee immers niet uit te sluiten dat de positieve verplichting onder artikel 3 met zich kan brengen, dat wanneer een gedetineerde niet op humane wijze kan worden vastgehouden op de Antillen of Aruba, deze naar een geschiktere detentievoorziening in Nederland dient te worden overgebracht. De toekomst zal moeten uitwijzen of en in welke mate een dergelijke gevolgtrekking daadwerkelijk zal leiden tot verzoeken van gedetineerden om elders binnen het Koninkrijk gedetineerd te worden. Nu de schending van deze verdragsverplichting door Aruba in volkenrechtelijke zin aan het Koninkrijk der Nederlanden wordt toegerekend, heeft de uitspraak de Nederlandse politiek in ieder geval niet onberoerd gelaten. Op vragen van kamerleden Straub en Tjon-A-Ten gaf de minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie, aan dat de afdeling waar klager gedetineerd was en waarop de kritiek van het hof zich richt, thans wordt verbouwd. Herhaling van een dergelijke klacht zou naar de mening van de minister niet aanmerkelijk zijn, nu er twee nieuwe afdelingen zijn ingericht, waaronder een extra beveiligde afdeling.¹ Hiermee lijkt een eventuele overbrenging van beheersgevaarlijke gedetineerden naar een Nederlandse inrichting in elk geval niet meer voor de hand te liggen.

J. de Lange

1 *Kamerstukken II* 2005/06, Aanhangsel, p. 609.

19 Verlof. Bevoegdheid afwijzing verzoek in het kader van tijdelijk verlaten inrichting; Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, art. 31 en 32 (beroepscommissie 16 november 2005, nr. 05/2598/GV; Van de Pol, Bosch, Van Woensel, Maes, secr.)

Post alia.

De inhoud van de bestreden beslissing

De Minister heeft klagers verzoek tot het tijdelijk verlaten van de inrichting in het kader van incidenteel verlof afgewezen.

De standpunten

Klager heeft aangevoerd dat zijn verzoek tot het tijdelijk verlaten van de inrichting ten onrechte is afgewezen. Dit heeft hij [als] volgt toegelicht. Klager is van mening dat niet de Minister maar de directeur van de locatie Almere-Binnen had moeten beslissen op klagers verzoek om incidenteel verlof. Klager verwijst daartoe naar het gewijzigde artikel 80 van het Wetboek van Strafvordering, op grond waarvan aan hem sociaal verlof kan worden toegekend door de directeur van de inrichting van verblijf. Klager is van mening dat het beroep daarom gegrond moet worden verklaard. Aan de Minister zou opdracht gegeven moeten worden om het verzoek aan de directeur toe te zenden teneinde hem op dat verzoek te laten beslissen.

Namens de Minister is de bestreden beslissing als volgt toegelicht. De Minister heeft het verzoek om incidenteel verlof afgewezen. Klagers einddatum van detentie staat nog niet vast. Om die reden wordt het verzoek, gelet op het doel daarvan, te weten inschrijving bij een woningbouwvereniging, prematuur geacht. Voorzover klager heeft aangegeven dat niet de Minister maar de directeur op het verzoek had moeten beslissen, geldt dat de Minister er bij zijn beoordeling van het verzoek vanuit is gegaan dat de directeur, anders dan de officier van justitie, van mening was dat het verlof niet zou moe-

ten verleend en om die reden heeft doorgezonden naar de Minister.

Op klagers verlofaanvraag zijn de volgende adviezen uitgebracht. De directeur van de locatie Almere-Binnen heeft niet geadviseerd ten aanzien van de verlofaanvraag. De advocaat-generaal bij het ressortparket te Arnhem heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de verlening van incidenteel verlof voor de duur van één dag.

De beoordeling

Klager is preventief gehecht terzake van de verdenking van oplichting en overtreding van artikel 3 van de Opiumwet. Klager heeft hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de meervoudige strafkamer van de arrondissementsrechtbank te Utrecht. De einddatum van klagers detentie staat daarom vooralsnog niet vast.

De beroepscommissie stelt allereerst vast dat de bestreden beslissing van de Minister, waarin sprake is van een afwijzing van een verzoek om strafonderbreking, moet worden verstaan als –nu het hier een verlof in verband met een inschrijving bij een woningbouwvereniging en mitsdien een voorbereidingshandeling op zijn invrijheidstelling betreft– een afwijzing van een verzoek om incidenteel verlof. Op verzoeken om incidenteel verlof beslist in beginsel de directeur van de inrichting van verblijf. Dat is slechts anders indien het openbaar ministerie anders dan de directeur adviseert tot afwijzing van het verzoek, of het een gedetineerde betreft die tot een in de wet genoemde bijzondere categorie behoort, in welke gevallen de Minister beslist. De beroepscommissie stelt allereerst vast dat klager niet behoort tot een categorie gedetineerden, genoemd in artikel 32, tweede lid, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (van 24 december 1998, nummer 733726/98/DJI) (hierna: de Regeling). Nu voorts het openbaar ministerie positief heeft geadviseerd op het verzoek, had de directeur het verzoek niet moeten doorzenden maar zelf op het verzoek moeten beslissen. Om die reden

is het beroep gegrond en zal de beslissing van de Minister worden vernietigd. In beginsel wordt in gevallen als het onderhavige het verzoek teruggezonden naar de directeur met de opdracht om alsnog op dat verzoek te beslissen. De beroepscommissie zal evenwel, gelet op hetgeen hierna wordt overwogen, het verzoek zelf –in hoogste instantie– beoordelen en afdoen. Klager heeft om incidenteel verlof verzocht om zich te kunnen inschrijven bij een woningbouwvereniging. Dat inschrijven, dat blijkens de inlichtingen van de directeur persoonlijk dient te geschieden, is een handeling ter voorbereiding op het ontslag van klager uit detentie. Op grond van het bepaalde in artikel 31 van de Regeling kan incidenteel verlof voor het treffen van voorbereidingen op een invrijheidstelling slechts worden verleend indien de invrijheidstelling binnen drie maanden valt te verwachten. Dat is bij klager, die preventief gehecht is en waarvan de einddatum van zijn detentie mitsdien niet vaststaat, niet het geval. Om die reden moet het verzoek om incidenteel verlof worden afgewezen.

De uitspraak

De beroepscommissie verklaart het beroep gegrond en vernietigt de bestreden beslissing. Zij bepaalt dat haar uitspraak in de plaats treedt van de bestreden beslissing en bepaalt derhalve dat het verzoek om incidenteel verlof wordt afgewezen.

NOOT

Ingevolge artikel 31 Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (*Stcrt.* 1998, 247; hierna: de Regeling; welke Regeling is gebaseerd op artikel 26 Pbw) kan incidenteel verlof onder meer worden verleend om de gedetineerde in de gelegenheid te stellen praktische voorbereidingen op zijn invrijheidstelling te treffen. De inhoudelijke, materiële voorwaarde voor het verlenen van incidenteel verlof op deze grond is dat de invrijheidstelling binnen drie maanden te verwachten valt en de

voorbereidingen niet op een andere wijze kunnen worden getroffen. Meer procedureel volgt uit het samenstel van artikel 2 en 32 van de Regeling dat het de directeur is die het verzoek om verlof in ontvangst neemt en over het verzoek beslist; niet de directeur maar de minister van Justitie beslist indien het openbaar ministerie anders dan de directeur adviseert tot afwijzing of indien het een verzoek betreft van een gedetineerde die behoort tot een bijzondere categorie (dit laatste is in de hierboven afgedrukte uitspraak niet het geval).

In de onderhavige zaak heeft de directeur het verzoek naar de minister doorgestuurd. Ten overstaan van de beroepscommissie heeft de minister te kennen doen geven dat hij het verzoek heeft afgewezen omdat de einddatum van klagers detentie nog niet vaststond. Kennelijk heeft de minister daarmee bedoeld tot uitdrukking te brengen dat klagers invrijheidstelling niet binnen drie maanden te verwachten viel. Daarmee heeft de minister (ook in beroep) blijk doen geven van een toets aan het evenvermelde materiële criterium voor de beoordeling van het verzoek om incidenteel verlof. Maar de minister gaat nog een stap verder. Het formele criterium –de vraag naar de competentie om te beslissen op het verzoek– vult hij eveneens in aan de hand van het materiële criterium: omdat ook de directeur in de beleving van de minister het verlof niet zou hebben verleend, zal in die omstandigheid de reden zijn gelegen voor het doorzenden van het verzoek naar de minister. Terecht grijpt de beroepscommissie hier in. Althans in procedurele zin. De beroepscommissie maakt duidelijk dat het in dit geval de directeur was die op het verzoek had moeten beslissen. Daarover laat de tekst van de Regeling ook weinig misverstand bestaan. Materieel laat de beroepscommissie de beslissing evenwel in stand: hoewel de beslissing wordt vernietigd, oordeelt de beroepscommissie dat het verzoek om incidenteel verlof in de omstandigheden van dit geval niet kan worden toegewezen en wijst zij daarom

het verzoek af. Uiteindelijk prevaleert het materiële criterium dus toch.

Ten slotte nog dit. De klager beriep zich ten overstaan van de beroepscommissie op artikel 80 Sv. Dat zal berusten op een misverstand. Nog daargelaten dat het de rechter –en niet de directeur– is die oordeelt omtrent een verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis, bepaalt artikel 80 lid 6 Sv dat in de gevallen (zoals het onderhavige) waarin verlof kan worden verleend op grond van het bepaalde bij of krachtens de Penitentiaire beginselenwet, de paragraaf in het Wetboek van Strafvordering omtrent schorsing der voorlopige hechtenis buiten toepassing blijft.

T. Kooijmans

20 Verlof. Eerdere toestemming voor begeleid incidenteel verlof ingetrokken op grond van GRIP-informatie. Geen oordeel officier van justitie landelijk parket over betrouwbaarheid van de informatie. Beslissing minister zonder onderzoek naar niet toegelichte informatie onzorgvuldig, art. 21 Pbw (beroepscommissie 21 november 2005, nr. 05/2130/GV, Van de Pol, Bosch, Meijeringh en Van Gemert, secr.)

Post alia.

De inhoud van de bestreden beslissing

De Minister heeft de op 22 augustus 2005 ten aanzien van klager verleende toestemming voor begeleid incidenteel verlof ingetrokken.

De standpunten

Door en namens klager is aangevoerd dat de verleende toestemming voor het bedoelde tijdelijk verlaten van de inrichting ten onrechte is ingetrokken. Dit is als volgt toegelicht. Klager had toestemming gekregen voor begeleid incidenteel verlof om een kraambezoek te brengen aan zijn vrouw en kind. Die toestemming is inge-